

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ηλεκτρονική τιμολόγηση στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων»

[COM(2013) 449 final — 2013/0213 (COD)]

(2014/C 67/15)

Εισηγητής: **ο κ. Paulo BARROS VALE**

Στις 4 Ιουλίου 2013, και σύμφωνα με το άρθρο 114 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποφάσισε να ζητήσει γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής σχετικά με την

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ηλεκτρονική τιμολόγηση στο πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων

COM(2013) 449 final — 2013/0213 (COD).

Το ειδικευμένο τμήμα «Ενιαία αγορά, παραγωγή και κατανάλωση», στο οποίο ανατέθηκαν οι σχετικές προπαρασκευαστικές εργασίες, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 2 Οκτωβρίου 2013.

Κατά την 493η σύνοδο ολομέλειας, της 16ης και 17ης Οκτωβρίου 2013 (συνεδρίαση της 16ης Οκτωβρίου) η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε την ακόλουθη γνωμοδότηση με 130 ψήφους υπέρ, 2 κατά και 3 αποχές.

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) χαιρετίζει την υπό εξέταση πρόταση οδηγίας ως προσπάθεια τυποποίησης των στοιχείων του ηλεκτρονικού τιμολογίου και υποστηρίζει τον καθορισμό προτύπου δεδομένων εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Τυποποίησης (CEN).

1.2 Σε μια αγορά κατακερματισμένη, όπου οι διαδικασίες που οδήγησαν στη γενικευμένη χρήση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης διεξήχθησαν μεμονωμένα και με χρήση διαφορετικών κριτηρίων, που καθιστούν αδύνατη την ανταλλαγή ηλεκτρονικών τιμολογίων στη διασυνοριακή αγορά, η θέσπιση ευρωπαϊκού προτύπου συνιστά μηχανισμό καθοριστικό για την εξέλιξη της ενιαίας αγοράς, καθώς και σημαντικό βήμα για την εξάλειψη των φραγμών που εμποδίζουν τη συμμετοχή στην αγορά.

1.3 Το Δεκέμβριο του 2010, η Επιτροπή δημοσίευσε ανακοίνωση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο *Αξιοποιώντας τα οφέλη της ηλεκτρονικής τιμολόγησης για την Ευρώπη* ⁽¹⁾, επί της οποίας η ΕΟΚΕ είχε την ευκαιρία να εκφράσει την άποψή της ⁽²⁾.

1.4 Η ομάδα εμπειρογνομόνων περί ηλεκτρονικής τιμολόγησης, την οποία συγκρότησε η Επιτροπή προκειμένου να διερευνήσει τους φραγμούς που εμποδίζουν την ταχύτερη υιοθέτηση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), συμπεριέλαβε στις συστάσεις της την «υιοθέτηση από όλους τους φορείς τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα κοινού υποδείγματος τυποποιημένων πληροφοριακών στοιχείων για τα τιμολόγια – του διεπαγγελματικού τιμολογίου “UN/CEFACT Cross-Industry Invoice (CII) v.2”». Ας σημειωθεί ότι η πλειονότητα των ερωτηθέντων κατά τη δημόσια διαβούλευση συμφώνησαν με τη συγκεκριμένη

και με άλλες συστάσεις της έκθεσης. Το στοιχείο αυτό, καθώς και άλλες προδιαγραφές (CWA 16356 και CWA 16562 και το χρηματοπιστωτικό τιμολόγιο βάσει της μεθοδολογίας του προτύπου ISO 20022) εντάσσονται στην υπό εξέταση πρόταση οδηγίας, και η ΕΟΚΕ χαιρετίζει τη θέσπιση των προδιαγραφών αυτών, που απορρέουν από μακρά εργασία ειδικών.

1.5 Εντούτοις, η ΕΟΚΕ δεν μπορεί να μην εκφράσει την έκπληξη και την αντίθεσή της για το γεγονός ότι δεν αναφέρεται τίποτε όσον αφορά την προθεσμία εντός της οποίας η CEN οφείλει να υποβάλει την πρόταση ευρωπαϊκού προτύπου για το υπόδειγμα σημασιολογικών δεδομένων του βασικού ηλεκτρονικού τιμολογίου. Η θέσπιση προθεσμίας προβλέπεται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και η υπό εξέταση πρόταση οδηγίας είναι παντελώς ελλείψης από την άποψη αυτή, γεγονός που δεν συνάδει με την επιτακτική ανάγκη θέσπισης του προτύπου.

1.6 Ακόμη, όσον αφορά πάντα το ζήτημα των προθεσμιών, η ΕΟΚΕ εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι η πρόταση οδηγίας προβλέπει προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο 48 μηνών. Η εξαιρετικά μεγάλη αυτή προθεσμία, πέραν του ότι έρχεται σε αντίθεση με τον ταχθέντα στόχο της μετάβασης έως το 2016 στην ηλεκτρονική τιμολόγηση στα πλαίσια των δημοσίων συμβάσεων, είναι αναντίστοιχη με τη σημερινή πραγματικότητα και την εξέλιξη της τεχνολογίας, ακόμη δε και με τη βούληση των οικονομικών παραγόντων, καθώς προδιαγράφεται διεύρυνση του χάσματος μεταξύ κρατών μελών, σε μια ΕΕ δύο ταχυτήτων ως προς το θέμα αυτό. Ενδέχεται ακόμη και να οδηγήσει σε αύξηση των φραγμών πρόσβασης στις αγορές έως την πλήρη υιοθέτηση της οδηγίας σε όλα τα κράτη μέλη. Στον τομέα της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, έχουν σημειωθεί ουσιαστικές πρόοδοι, ακόμη και σε χώρες που διέρχονται σοβαρή οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση, όπως η Ιταλία και η Πορτογαλία, γεγονός που αποδεικνύει ότι η υλοποίηση του σημαντικού αυτού έργου είναι δυνατή εντός συντομότερης προθεσμίας. Η συντόμευση των προθεσμιών είναι και δυνατή και επιθυμητή.

⁽¹⁾ COM(2010) 712 final.

⁽²⁾ ΕΕ C 318 της 29.10.2011, σ. 105.

1.7 Όπως ήδη έχει υποστηρίξει στο παρελθόν η ΕΟΚΕ ⁽³⁾, η τυποποίηση και η διαλειτουργικότητα των συστημάτων έχουν καιρική σημασία για την επιτυχία του έργου της ηλεκτρονικής τιμολόγησης και την εξέλιξη της εσωτερικής αγοράς που επιδιώκεται μέσω αυτού. Ως εκ τούτου, η καταπολέμηση του υφιστάμενου κατακερματισμού της αγοράς καθίσταται ολόένα και πιο επιτακτική. Επίσης, η δεκαετής προθεσμία που προβλέπεται για την ανάλυση των αποτελεσμάτων που θα προκύψουν από την εφαρμογή της οδηγίας στην εσωτερική αγορά και στην υιοθέτηση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης κρίνεται αναντίστοιχη ή ακόμη και ασυμβίβαστη με την ταχύτητα των τεχνολογικών εξελίξεων, σε μια αγορά όπου η αχρήστευση λόγω παλαιότητας αποτελεί πάγιο πρόβλημα.

1.8 Η υπό εξέταση πρόταση οδηγίας περιορίζεται στην απαίτηση μέριμνας «ώστε οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς να μην αρνούνται να παραλάβουν ηλεκτρονικά τιμολόγια που είναι σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο» που θα εκπονήσει η CEN. Η ΕΟΚΕ ερωτά κατά πόσον όλο αυτό το έργο που έχει καταβληθεί, με σημαντική επένδυση σε ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους, δεν θα δικαιολογούσε έναν ευρύτερο στόχο πραγματικής εναρμόνισης των διαδικασιών και γενικευμένης υιοθέτησης από όλους τους παράγοντες, ιδιωτικούς και δημόσιους, του προτύπου ηλεκτρονικής τιμολόγησης που θα θεσπιστεί. Αυτός θα ήταν όντως ένας στόχος που θα εξυπηρετούσε τις φιλοδοξίες οικοδόμησης της ενιαίας αγοράς και επίτευξης μιας δημόσιας διοίκησης χωρίς χαρτί.

1.9 Η ΕΟΚΕ τάσσεται υπέρ της γενίκευσης της ηλεκτρονικής τιμολόγησης. Ωστόσο, οι δυνατότητες που προσφέρει η ηλεκτρονική τιμολόγηση μπορούν να αξιοποιηθούν μόνον εάν υπάρχει διαλειτουργικότητα των συστημάτων ώστε να είναι δυνατή η ανταλλαγή εγγράφων. Η αγορά των δημοσίων συμβάσεων, λόγω των όρων διαφάνειας και αυστηρότητας στους οποίους οφείλει να υπακούει, και οι οποίοι υπερβαίνουν τους αντίστοιχους όρους άλλων αγορών, πρέπει να χρησιμεύσει ως υπόδειγμα ορθών πρακτικών, ώστε να συμπαρασύρει τις λοιπές αγορές. Η εφαρμογή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στις δημόσιες συμβάσεις και η υιοθέτηση της «πλήρως αυτοματοποιημένης» (από την αρχή έως το τέλος) διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων είναι επιθυμητή και επείγουσα. Επί του προκειμένου, η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει εδώ ότι υποστηρίζει και επιθυμεί την ταχεία εφαρμογή της πλήρως ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων, όπως είχε ήδη την ευκαιρία να δηλώσει στη σχετική γνωμοδότησή της ⁽⁴⁾.

1.10 Οι βασικοί κανόνες της ηλεκτρονικής τιμολόγησης έχουν ήδη μελετηθεί, ιδίως στα πλαίσια του σχεδίου PEPPOL (Pan-European Public Procurement On-line ⁽⁵⁾ – πανευρωπαϊκές επιχειρηματικές δημόσιες συμβάσεις) που χρηματοδοτήθηκε από την Επιτροπή, και η τελική έκθεση του οποίου δημοσιεύθηκε τον Νοέμβριο του 2012. Με βάση τις εργασίες του εργαστηρίου BII (Business Interoperability Interfaces for Public Procurement in Europe – Επιχειρηματικές διεπιφάνειες διαλειτουργικότητας για τις δημόσιες συμβάσεις στην Ευρώπη) της CEN, το σχέδιο PEPPOL όρισε διάφορες προδιαγραφές διαλειτουργικότητας (Business Interoperability Specifications – BIS), ειδικότερα δε προδιαγραφές για την ηλεκτρονική τιμολόγηση, ένα υπόδειγμα που έτυχε ευρείας αποδοχής μεταξύ των μελών της κοινοπραξίας PEPPOL. Η ΕΟΚΕ ζητά να αξιοποιηθεί το έργο που έχει ήδη επιτελεσθεί, το οποίο υπερβαίνει τον καθορισμό των στοιχείων του ηλεκτρονικού τιμολογίου. Εξάλλου, αυτή φαίνεται να είναι η βούληση των συμμετεχόντων στην

κοινοπραξία. Έτσι, θα αποφευχθούν ή θα ελαχιστοποιηθούν οι κίνδυνοι επικάλυψης εργασιών και σπατάλης πόρων για τη διεξαγωγή νέων μελετών ή ακόμη και επικάλυψης επενδύσεων εκ μέρους των κρατών μελών και των οικονομικών φορέων, που βρίσκονται αντιμετώπι με την απαρχαίωση των λύσεων τις οποίες ανέπτυξαν με βάση τα αντληθέντα συμπεράσματα.

1.11 Δεδομένου ότι η ευρωπαϊκή αγορά απαρτίζεται κατά το μεγαλύτερο μέρος από μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), η ΕΟΚΕ συνιστά τη διαφύλαξη των συμφερόντων τους, χάρη στην υιοθέτηση μιας προσβάσιμης και εύκολα γενικεύσιμης λύσης, και από άποψη κόστους και από άποψη χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας, γεγονός που θα συμβάλει πραγματικά στην εξάλειψη των φραγμών που εμποδίζουν τη συμμετοχή των ΜΜΕ στην αγορά. Μόνον έτσι θα επιτευχθούν πραγματικά οι επιδιωκόμενες αλυσιδωτές επιδράσεις και η πρωτοβουλία αυτή θα αποτελέσει σημαντικό βήμα προς την ουσιαστική εξοικονόμηση οικονομικών και ανθρώπινων πόρων για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής και τη συντόμευση των προθεσμιών πληρωμών.

1.12 Η ΕΟΚΕ συνιστά επίσης, όπως έχει ήδη δηλώσει ⁽⁶⁾, να ληφθούν υπόψη οι ανάγκες και τα συμφέροντα των καταναλωτών, καθώς μόνον όσοι διαθέτουν γνώσεις τεχνολογιών πληροφορικής μπορούν να επωφεληθούν από τα πραγματικά πλεονεκτήματα της ηλεκτρονικής σύναψης συμβάσεων, υπενθυμίζει δε ότι πρέπει να αναπτυχθούν ευρείες δράσεις κατάρτισης σε θέματα τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών (ΤΠΕ).

1.13 Επίσης, όσον αφορά τους καταναλωτές, η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει την ανησυχία της ως προς την προστασία των συμφερόντων των ατόμων με αναπηρία: πρέπει να εξασφαλιστεί ότι η σχεδίαση του υποδείγματος θα προσφέρει καθολική πρόσβαση και θα λαμβάνει υπόψη τις ειδικές ανάγκες των ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τους κανόνες περί απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω αναπηρίας που κατοχυρώνονται στο άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, η οποία έχει κυρωθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2. Ιστορικό

2.1 Η υπό εξέταση πρόταση οδηγίας αποβλέπει στην κάλυψη ενός νομοθετικού κενού, η οποία είναι αναγκαία για την επίτευξη του στόχου της μετάβασης σε μια δημόσια διοίκηση χωρίς χαρτί, μιας από τις προτεραιότητες του ψηφιακού θεματολογίου, εμβληματικής πρωτοβουλίας της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

2.2 Η πρόταση λαμβάνει τη μορφή οδηγίας, η οποία αποτελεί, κατά την Επιτροπή, νομικό μέσο αναλογικό και κατάλληλο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου, δεδομένου ότι υποχρεώνει τα κράτη μέλη να επιτύχουν έναν στόχο, αλλά τους αφήνει ελευθερία επιλογής ως προς τον τρόπο επίτευξής του.

2.3 Ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης ορίστηκε ως μία από τις πέντε προτεραιότητες στην ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης που εκπόνησε η Επιτροπή το 2012 και το 2013. Η μεταρρύθμιση του συστήματος ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, η ψηφιοποίηση της δημόσιας διοίκησης, ο περιορισμός του διοικητικού φόρτου και η αύξηση της διαφάνειας αποτελούν παράγοντες ανάπτυξης, καθώς εισάγουν τον εκσυγχρονισμό και την αποδοτικότητα στη δημόσια διοίκηση, με περιβαλλοντικά και οικονομικά οφέλη που εκτιμώνται σε 2,3 δις ευρώ.

⁽³⁾ EE C 318 της 29.10.2011, σ. 105.

⁽⁴⁾ Ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις για τον εκσυγχρονισμό της δημόσιας διοίκησης. (Βλέπε σελίδα 96 της παρούσας Επίσημης Εφημερίδας).

⁽⁵⁾ Grant Agreement number: 224974.

⁽⁶⁾ EE C 318 της 29.10.2011, σ. 105.

2.4 Παρότι υπάρχουν διάφορες μέθοδοι ηλεκτρονικής τιμολόγησης, καθώς και διάφορες πλατφόρμες ηλεκτρονικών συστημάτων δημοσίων συμβάσεων, στα περισσότερα κράτη μέλη η χρήση τους δεν είναι ακόμη γενικευμένη. Η ηλεκτρονική τιμολόγηση αντιπροσωπεύει μόλις 4 έως 15 % του συνόλου των τιμολογίων που εκδίδονται ή παραλαμβάνονται. Διαπιστώνεται, επομένως, ότι η ηλεκτρονική εσωτερική αγορά δεν λειτουργεί ικανοποιητικά.

2.5 Επιπλέον, διαπιστώνεται ότι τα μορφότυπα που χρησιμοποιούνται για την ηλεκτρονική τιμολόγηση και οι πλατφόρμες ηλεκτρονικών συστημάτων δημοσίων συμβάσεων διαφέρουν μεταξύ τους, συχνά μάλιστα παρουσιάζουν ασυμβατότητες, με αποτέλεσμα οι οικονομικοί φορείς να καλούνται να υπακούουν σε νέες απαιτήσεις τιμολόγησης στα διάφορα κράτη μέλη όπου επιθυμούν να συμμετάσχουν σε διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, με υψηλό κόστος προσαρμογής. Πρόκειται για φραγμό που εμποδίζει την ελεύθερη αγορά και αποθαρρύνει τη συμμετοχή ορισμένων οικονομικών φορέων σε δημόσιους διαγωνισμούς.

2.6 Η θέσπιση ευρωπαϊκού προτύπου για την ηλεκτρονική τιμολόγηση και η επακόλουθη διαλειτουργικότητα των συστημάτων τιμολόγησης, καθώς και η εναρμόνιση των διαδικασιών πλήρως ηλεκτρονικής σύναψης συμβάσεων συνιστούν σημαντικά μέτρα για την εξάλειψη φραγμών που εμποδίζουν σήμερα τον ανταγωνισμό.

2.7 Στην έκθεση αξιολόγησης του 2010 σχετικά με το σχέδιο δράσης του 2004 για την εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου για τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις (⁷), η οποία συνοδεύει την πράσινη βίβλο για την επέκταση της χρήσης των δημόσιων ηλεκτρονικών συμβάσεων στην ΕΕ (⁸), συνιστάται στην Επιτροπή να καταβάλει προσπάθειες για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων αποκεντρωμένης και κατακερματισμένης προσέγγισης και επισημαίνονται ορισμένα σημαντικά θέματα που πρέπει να ληφθούν υπόψη:

— εξασφάλιση ευνοϊκού νομικού πλαισίου – ενδέχεται να χρειαστούν περαιτέρω τροποποιήσεις της νομοθεσίας προκειμένου να αποσαφηνιστούν και να προσδιοριστούν οι απαιτήσεις για τις πλατφόρμες (δημιουργία και χρήση), όπως π.χ. η νομοθεσία περί ηλεκτρονικών υπογραφών, ηλεκτρονικής τιμολόγησης και ΦΠΑ·

— υιοθέτηση πιο πραγματιστικής προσέγγισης, όπου χρειάζεται, όσον αφορά τα τεχνικά θέματα – εξασφάλιση ισορροπίας ανάμεσα στις λειτουργικές δαπάνες, την πολυπλοκότητα της πλατφόρμας και την παρεχόμενη ασφάλεια. Εντοπίστηκαν ορισμένα όρια στην «πλήρη αυτοματοποίηση» της σύναψης δημοσίων συμβάσεων, όπως π.χ. οι δυσκολίες στη χρήση αυτοματοποιημένων μεθόδων αξιολόγησης για σύνθετες αγορές ή η απουσία ενός συστήματος χρονοσφράγισης που να είναι αποδεκτό σε ολόκληρη την ΕΕ·

— παροχή μεγαλύτερης υποστήριξης για τη διοικητική απλοποίηση και την τροποποίηση της οργάνωσης – στήριξη των κρατών μελών για την καταπολέμηση της αδράνειας που επιδεικνύουν οι οικονομικοί παράγοντες και οι συμβαλλόμενοι φορείς. Θα χρειαστεί, εν προκειμένω, η εισαγωγή βελτιωμένων συστημάτων παρακολούθησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο·

— έλλειψη ομοιογένειας στις διαδικασίες ηλεκτρονικής σύναψης δημοσίων συμβάσεων – καθώς το κάθε κράτος αναπτύσσει, προς το παρόν, μεμονωμένα τις σχετικές διαδικασίες, οι οικονομικοί φορείς βρίσκονται αντιμέτωποι, σήμερα και στο προσεχές μέλλον, με διάφορες πλατφόρμες, με διαφορετικά τεχνικά χαρακτηριστικά, με αποτέλεσμα να υπάρχουν εγγενείς φραγμοί στην πρόσβαση και αυξημένες δυσχέρειες για την εκτέλεση του έργου του καθενός. Παρότι δεν είναι ευκατάρτη η επιβολή ενιαίου συστήματος, ούτε και υπάρχει τέτοια πρόθεση, η ύπαρξη κοινών βασικών λειτουργιών θα ήταν σημαντική, καθώς θα διευκόλυνε τη διαλειτουργικότητα και την καθολική πρόσβαση·

— βελτίωση της πρόσβασης και επέκταση της ένταξης – ενδέχεται να χρειαστούν πρόσθετα μέτρα για την εξασφάλιση της πρόσβασης όλων των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, στην ηλεκτρονική σύναψη δημοσίων συμβάσεων.

3. Περιεχόμενο της πρότασης

3.1 Η οδηγία αποβλέπει στη θέσπιση ευρωπαϊκού προτύπου για το υπόδειγμα σημασιολογικών δεδομένων (⁹) του βασικού ηλεκτρονικού τιμολογίου (¹⁰). Το πρότυπο αυτό θα πρέπει να είναι ουδέτερο από τεχνολογική άποψη και να εγγυάται την προστασία των προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με την οδηγία 95/46/ΕΚ.

3.2 Το πρότυπο θα πρέπει να εκπονήσει ο αρμόδιος ευρωπαϊκός οργανισμός τυποποίησης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης (CEN).

3.3 Στην πρόταση οδηγίας δεν ορίζεται προθεσμία ούτε για το αίτημα εκ μέρους της Επιτροπής προς τον οργανισμό τυποποίησης ούτε για την υποβολή προτάσεων εκ μέρους του εν λόγω οργανισμού. Θα ήταν σημαντικό και ευκαίριο να οριστούν προθεσμίες.

3.4 Τα κράτη μέλη καλούνται να εξασφαλίσουν ότι τα ηλεκτρονικά τιμολόγια που είναι σύμφωνα με το ευρωπαϊκό πρότυπο θα γίνονται δεκτά και από τους αναθέτοντες φορείς και από τους αντισυμβαλλομένους.

3.5 Τα κράτη μέλη καλούνται να μεταφέρουν την οδηγία στο εθνικό τους δίκαιο με δημοσίευση των αναγκαίων εθνικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων εντός μέγιστης προθεσμίας 48 μηνών.

3.6 Ορίζεται προθεσμία έως τις 30 Ιουνίου 2023 για την υποβολή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεσης επανεξέτασης σχετικά με την επίδραση της οδηγίας στην εσωτερική αγορά και στην υιοθέτηση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης στο πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων. Η μελέτη αυτή θεωρείται πρωταρχικής σημασίας, δεδομένου ότι πρέπει να αναπτυχθούν μηχανισμοί παρακολούθησης για τη μέτρηση των αποτελεσμάτων από την υιοθέτηση του μέτρου, από την άποψη των δαπανών εφαρμογής του και της εξοικονόμησης πόρων που προσφέρει η χρήση του.

(⁷) SEC(2010) 1214 final.

(⁸) COM(2010) 571 final.

(⁹) Ως «υπόδειγμα σημασιολογικών δεδομένων» νοείται ένα «διαρθρωμένο σύνολο λογικά αλληλένδετων όρων και εννοιών που προσδιορίζουν το περιεχόμενο το οποίο ανταλλάσσεται με τα ηλεκτρονικά τιμολόγια».

(¹⁰) Ως «βασικό ηλεκτρονικό τιμολόγιο» νοείται ένα «υποσύνολο πληροφοριών που περιέχονται σε ηλεκτρονικό τιμολόγιο, οι οποίες είναι απαραίτητες για να είναι δυνατή η διασυνοριακή διαλειτουργικότητα, συμπεριλαμβανομένων των αναγκαίων πληροφοριών για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία».

4. Παρατηρήσεις

4.1 Ορισμένα κράτη μέλη διαθέτουν ήδη ή πρόκειται να θεσπίσουν σύστημα ηλεκτρονικής τιμολόγησης, με υποχρεωτική έκδοση τιμολογίων μέσω ηλεκτρονικών συστημάτων τιμολόγησης. Για παράδειγμα, στην Πορτογαλία, η έκδοση τιμολογίων μέσω ηλεκτρονικών συστημάτων τιμολόγησης, δεόντως πιστοποιημένων από τις φορολογικές αρχές, είναι υποχρεωτική για όλους τους οικονομικούς φορείς, εξαιρουμένων όσων εμφανίζουν ετήσιο κύκλο εργασιών κατώτερο των 150 000 ευρώ ή εκδίδουν λιγότερα από 1 000 τιμολόγια ετησίως.

Η ηλεκτρονική σύναψη των δημοσίων συμβάσεων είναι υποχρεωτική στην Πορτογαλία από το 2009. Στη Σουηδία, τη Δανία και τη Φινλανδία η ηλεκτρονική τιμολόγηση είναι επίσης υποχρεωτική για ορισμένες διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων. Στην Αυστρία και την Ιταλία, η ηλεκτρονική τιμολόγηση βρίσκεται στη φάση της εισαγωγής και στην Ιταλία θα καταστεί υποχρεωτική από το 2014.

4.2 Σε έρευνα που πραγματοποίησε η Πορτογαλική Ένωση Δημοσίων Συμβάσεων για λογαριασμό του INCI (Instituto da Construção e do Imobiliário – Ινστιτούτο Οικοδομής και Ακινήτων), και δημοσιεύθηκε τον Ιανουάριο του 2011, περιλαμβάνονται ορισμένες προτάσεις για τη βελτίωση της διαδικασίας ηλεκτρονικής τιμολόγησης, η μελέτη των οποίων θα ήταν χρήσιμη κατά την εκπόνηση του ευρωπαϊκού προτύπου για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων και του προτύπου ηλεκτρονικής τιμολόγησης. Στην έρευνα επισημαίνεται ότι οι πλατφόρμες πρέπει να εναρμονιστούν ως προς τη λειτουργία τους και να βελτιωθεί η διαλειτουργικότητά τους με τις λοιπές υπηρεσίες, ενώ πρέπει επίσης να απλουστευθούν οι μηχανισμοί και οι απαιτήσεις περί ηλεκτρονικών υπογραφών.

4.3 Ως πλεονεκτήματα που παρουσιάζει η ηλεκτρονική τιμολόγηση στις δημόσιες συμβάσεις για τον αντισυμβαλλόμενο φορέα, μπορούν να σημειωθούν τα εξής:

- απούλοπιση των εγγράφων, με επακόλουθη μείωση της περιβαλλοντικής επίπτωσης (από την κατανάλωση χαρτιού και από τη περιβαλλοντικό αποτύπωμα της διανομής της αλληλογραφίας), του κόστους ευκαιρίας και των λειτουργικών δαπανών·
- εύκολη πρόσβαση σε εθνικές και διασυνοριακές προσκλήσεις υποβολής προσφορών, χάρη στις ηλεκτρονικές πλατφόρμες που δημιουργούνται προς τούτο, καθώς μετριάξονται οι δυσχέρειες λόγω απόστασης από τον τόπο της πρόσκλησης, εντός ή εκτός της χώρας. Από την άποψη αυτή, η τυποποίηση σε επίπεδο ΕΕ προσφέρει δυνατότητες πρόσβασης, καταργώντας τους φραγμούς που εμποδίζουν τη συμμετοχή σε δημόσιους διαγωνισμούς, εφόσον μετριάξονται οι δυσχέρειες λόγω απόστασης·
- μείωση του κόστους συμμετοχής, με αποτέλεσμα το άνοιγμα της αγοράς σε περισσότερες επιχειρήσεις, ιδίως δε σε ΜΜΕ.

4.4 Ως πλεονεκτήματα που παρουσιάζει η ηλεκτρονική τιμολόγηση στις δημόσιες συμβάσεις για τον αναθέτοντα φορέα, μπορούν να σημειωθούν τα εξής:

- μείωση του διοικητικού φόρτου, του κόστους ευκαιρίας και της περιβαλλοντικής επίπτωσης·
- ταχύτητα της διαδικασίας παραγγελίας, διεκπεραίωσης των τιμολογίων και πληρωμής·
- αύξηση της διαφάνειας και της αυστηρότητας στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων·
- διευκόλυνση του ελέγχου της διαδικασίας·
- αύξηση της αποδοτικότητας της δημόσιας διοίκησης χάρη στις αλυσιδωτές επιδράσεις σε άλλους τομείς, οι διαδικασίες των οποίων θα απουλοποιηθούν·
- βελτιστοποίηση των χρηματοοικονομικών πόρων, αναγκαία κατά την κρίση που πλήττει την Ευρώπη.

4.5 Όσον αφορά τα μειονεκτήματα, μπορούν να επισημανθούν τα εξής:

- έχουν ήδη πραγματοποιηθεί σημαντικές επενδύσεις και από τα κράτη μέλη και από τους οικονομικούς φορείς για τα διάφορα υφιστάμενα συστήματα. Το λογισμικό ή ακόμη και το υλισμικό ίσως χρειαστεί, κατά μεγάλο μέρος, να υποστεί προσαρμογές, με κόστος που ενδέχεται να είναι σημαντικό. Από την άποψη αυτή, η επιδιωκόμενη σήμερα τυποποίηση φαίνεται να παρουσιάζει το μόνο μειονέκτημα ότι καθυστέρησε, με αποτέλεσμα το εκάστοτε κράτος μέλος να προχωρήσει σε μεμονωμένες λύσεις·
- ασφάλεια των ανταλλασσόμενων δεδομένων, καθώς, παρότι οι πλατφόρμες έχουν επιτύχει τεράστια αύξηση της αξιοπιστίας, φαίνεται ότι εξακολουθεί πάντοτε να υπάρχει δυνατότητα διαρροής πληροφοριών·
- η εξάρτηση, σε ορισμένες περιπτώσεις, από υπηρεσίες που παρέχονται από τρίτους: φορείς τηλεπικοινωνίας και διαχειριστές της ηλεκτρονικής πλατφόρμας·
- ακόμη, όσον αφορά τα ενδεχόμενα μειονεκτήματα της ηλεκτρονικής τιμολόγησης, μπορεί επίσης να επισημανθεί ότι η γενίκευσή της μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένες δυσχέρειες πρόσβασης για τα άτομα με αναπηρία, εάν δεν ληφθούν υπόψη οι ειδικές τους ανάγκες με εξασφάλιση της καθολικής πρόσβασης, της ισότητας ευκαιριών και της απαγόρευσης των διακρίσεων έναντι των ατόμων με αναπηρία.

Βρυξέλλες, 16 Οκτωβρίου 2013

Ο Πρόεδρος της
Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Henri MALOSSE